

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANASEina 3-ji
metai

1948 m. liepos 15 d. ketvirtadienis

Kaina 20 kp

№ 60 (115)

Paspartinėti pieno prievolių vykdymą

Kiekvienas darbo valstietis, supratęs pieno ir jo gaminių svarbą po karo atsikuriančiam mūsų kraštui, energingai kovoja dėl savalaikio pieno pristatymo valstybei. Tokių valstiečių mūsų apskrityje šimtai.

Nors apskrityje ir yra uolių pieno paruošų vykdytojų, tačiau apskritis dar randasi kritiškoje padėtyje. Tik keli valsčiai teįvykdė pirmojo pusmečio pieno paruošų planą, o kiti, kaip Subačiaus ir Šimonių valsčiai žymiai atsilieka. Todėl nestebėtina, kad ši apskritis respublikoje užima paskutinę vietą. Kaltė tame, kad valsčių vadovai nemato, jog jų valsčiuose slypi nemažas skaičius buožių, kurie varo pieno paruošų vykdyme pragaištingą darbą. Buožės sabotuoti įgalina valsčių vadovų politinis nebūrumas. Teks yra Šimonių valsčiaus Vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Mėlynis. Šis valsčius visą laiką pieno paruošų vykdyme vėlasi uodegoje. Kiekvienam kyla klausimas, dėl ko tas darosi? Atsakymas aiškus ir trumpas. Buožės sabotuoja, o valsčiaus vadovų tas neįjaučia. Šio valsčiaus Juodpėnų apylinkės buožės Kaulakys Vladas ir Kanisauškas Antanas, valdantieji po 30 ha valstybei tedavė vos keletą litrų pieno. Apylinkės Vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Vaišvila nekovoja su buožėmis, neveda aiškinamojo darbo valstiečių tarpe sėkmingam pieno paruošų įvykdymui. Nociūnų apylinkės buožė Vildžiūnas, Gaigalių apylinkės buožė Breskienė Ona ir Gudas Petras, valdantieji po 20-30 ha žemės, tedavė valstybei dar visai nežymų kiekį pieno. Nenuoštabu, kad šiame valsčiuje yra daugelis sabotuojančių buožių, nes sudarant pieno prievolių sąrašus, dėl valsčiaus Vykdomojo komiteto pirmininko drg. Mėlynio neapdairumo, buvo daleista daug smerktnų klaidų. Tą darbą atliko nesažiningi ir gerai nesusipažinę su vyriausybės nutarimu dėl prievolių apdėjimo darbuotojai. Tuo pasinaudojo buožės, nuslėpdami karves ir užrašydami mažesnius plotus žemės. O drg. Mėlynis ir paruošų agentas Remeikis dar ir šiandien to nepastebi.

Subačiaus valsčius pieno paruošų vykdyme taip pat atsilieka. Valsčiaus Vykdomojo Komitetas ir paruošų agentai per silpnai kovoja su buožėmis. Štai Vilutiškio kaimo buožė Girklys ir Trinopolio kaimo buožė Markevičius, valdantieji po 28 ha žemės, beveik nevykdo pieno prievolių.

Ypač blogai savo darbą atlieka Viešintų valsčiaus paruošų agentas drg. Abramovas. Jis retai kada būna įstaigoje. Ant įstaigos durų kaba užrašas, jog prievolių kvitai registruojami trečiądieniais ir šeštadieniais, tačiau atvykę valstiečiai visuomet jas randa uždarytas. Štai liepos 3 d. valstietės Karlauskienė M. ir Matijošienė Br. nusiskundė mūsų korespondentui, kad jos atvyksta jau ne pirmą kartą kvitų registruoti, bet visada turi grįžti reikaliu neatlikę, nes niekuomet negali surasti, kas galėtų kvitus užregistruoti.

Drg. Abramovas išvykęs į kaimą paruošų tikslu, tik kamai darbo neatlieka. Liepos 2 d. jis, vietoj į apylinkę, nuvyko į kolektyvinį ūkį „Raudonoji Vėliava“, kur pramiegojo ant šieno visą dieną. Toks drg. Abramovo darbas yra žalingas ir trukdo sėkmingą plano vykdymą. Valsčiaus vadovai artimiausiu laiku turi tą reikalą sutvarkyti ir žiūrėti, kad jų darbuotojai darbą atliktų sąžiningai, kaip pridera tikram tarybiniam darbuotojui, o ne simuliuoti, nes kaip tik nuo to ir priklauso sėkmingas paruošų plano vykdymas.

Visų valsčių partinės bei tarybinės organizacijos, pieninių bei pieno priėmimo punktų vedėjai, paruošų agentai turi imtis energingo darbo pieno paruošų įvykdyme, nes tik taip dirbant bus galima susilaukti gerų rezultatų. Valsčių ir apylinkių vykdomųjų komitetų Tarybų deputatų pareiga griežtai kovoti su buožėmis, kurie dar mėgina sabotuoti, nes tik palaužus buožių sabotazą ir įvedus griežtą kontrolę paruošų agentų darbe, apskritis pieno paruošų vykdyme stos į reikiamą vietą respublikoje ir tuo ištesėsime duotąjį žodį drg. Stalinui.

1948 m. liepos 2 — 4 dienomis Vilniuje įvyko Lietuvos komjaunimo IV suvažiavimas.

Nuotraukoje: Lietuvos LLKJS IV suvažiavimo posėdžių salėje. Priešakyje Kauno miesto delegacija.

Pranešimas apie pieno paruošų plano vykdymą Kupiškio apskri- tyje 1948 metais liepos 10 dienos

Eil. Nr.	Valsčiaus pavadinimas	Pieno pristatymo įvykd. proc.
1	Skapiškis	56
2	Aukštupėnai	53
3	Viešintos	53
4	Svėdasai	51
5	Kupiškis	50
6	Gelažiai	48
7	Subačius	47
8	Šimonys	42

Pieno paruošų vykdyme apskrityje pirmąją vietą užima Skapiškio valsčius. Tai pasiekta dėka gero aiškinamojo darbo ir nenuiruktamos kontrolės rezultate. Skapiškio valsčius per šį penkiadienį įvykdė 7 proc. metinio plano.

Neblogai padirbėjo ir Viešintų valsčiaus vadovai, išpildę 8 proc. metinio plano. Tvirtai nuo pat pieno paruošų kompanijos pradžios kovoja dėl savalaikio pieno paruošų įvykdymo ir Aukštupėnų valsčius. Tačiau per šį penkiadienį valsčiaus vadovai, apsvaigę nuo pasiektų laimėjimų, teįvykdė vos 1 proc. metinio plano, užleisdami pirmąją vietą Skapiškio valsčiui. Jo pėdomis seka Svėdasų valsčius, išpildęs per penkiadienį vos 2 proc.

Kiek geriau pieno paruošas per šį penkiadienį organizavo Gelažių ir Subačiaus valsčiai. Šie valsčiai plačiai panaudojo masinį — agitacinį darbą valstiečių tarpe, tiksliau vedė įskaitą pieno paruošose, pagriežtino kovą su buožiniu sabotazu, išvystė socialistines lenktynes dėl greitesnio pieno pristatymo. Tačiau visai pa-

Pirmaujančios apylinkės

Aukštupėnų valsčiaus darbo valstiečiai, kovodami dėl savalaikio pieno paruošų kasdieną spartina pieno pristatymus valstybei. Į pienines ir pieno priėmimo punktus kasdieną pristatoma tūkstančiai kilogramų pieno. Pieno produktų pristatyme pirmąją Jutkonių ir Laičių apylinkės, kurios pieno pristatymo planą įvykdė 70 proc. Pieno paruošų vykdyme gražiai pasirodė valstiečiai Sakavičius, Povilas, Vaitiekūnas ir Varkaliai Jonas ir Lioginas, kurie jau pilnai atsiskaitė su valstybe pieno paruošose.

A. Jonaitis

miršo pieno paruošų vykdymą Kupiškio ir Šimonių valsčiai, per šį penkiadienį įvykdė vos 3 proc. metinio plano. Tokia padėtimi pieno paruošų vykdyme turi susirūpinti Šimonių valsčiaus vadovai, nes valsčius jokių būdu nesistengia įeiti į grafiko išpildymą ir stovi paskutinėje vietoje apskrityje. Šimonių valsčiaus vadovai, apylinkių Tarybos ir dešimtkiemų įgalotiniai turi atminti, kad pieno paruošų vykdymas yra svarbus politinis uždavinys. Vystant kovą dėl sėkmingo pieno paruošų plano įvykdymo reikalinga stiprinti masinį — aiškinamąjį darbą valstiečių tarpe, įtraukiant į šį darbą valsčiaus ir apylinkių aktyvą, organizuoti socialistines lenktynes tarp apylinkių, individualių valstiečių ir vesti griežtą kovą su pieno paruošų sabotuotojais.

Baigė pieno prievolės pristatymą

Skapiškio valsčiaus, Laičių apylinkės darbo valstiečiai pieno prievolės vykdymo bare neatsilikę nuo Bilinų apylinkės. Gero apylinkės Vykdomojo komiteto pirmininko ir apylinkės aktyvistų darbo dėka, ši apylinkė jau įvyk-

dė 68 proc. metinio pienokitų apylinkių darbo valstiečių paruošų plano. Atskiri Laičių čiai.

Dėka gero organizuotumo, Skapiškio valsčius šiuo metu stovi pirmoje vietoje su pieno prievolių paruošomis visame Kupiškio apskrityje.

J. Jurgaitis

Pieno paruošų pirmūnai

Kupiškio valsčiaus, Papilių apylinkės darbo valstiečiai, tesėdami duotąjį žodį drg. Stalinui, sparčiais tempais vykdo pieno paruošas valstybei. Šioje apylinkėje kasdieną iškyla nauji pieno paruošų atlikimo pirmūnai. Puožo kaimo valstietis Buzėnas skirtą jam metinį pieno paruošų kiekį viršijo, pristatydamas 100 kg. pieno sekantį metų sąskaiton. Neatsilikę jo kaimynas Čiurklys Stasys ir Keginių kaimo valstietė Matilionienė, metinį pieno paruošų pristatymą įvykdė 100 proc. Dabar pieną stato virš plano. Darbo valstiečių, baigiančių atlikti metinį prievolių planą, apylinkėje dešimtys, kaip Mekas, Zulonas, Merkys ir kt.

Pirmūnų pavyzdžiu turi pasekti ir kitų apylinkių darbo valstiečiai.

A. Karklėnas

Viršijami gamybiniai planai

Subačiaus valstybinio malūno „Pažanga“ (direkt. Žiaugra Povilas) darbuotojų kolektyvas žymiai viršijo gamybos planus. Socialistinių lenktynių išdavoje atskiri darbininkai atsiekė gražių rezultatų. Birželio mėnesio planas įvykdytas natūra 195 proc. Nekintamomis kainomis 207,4 proc. Lentpiuvė birželio 14 d. užbaigė vykdyti metinį planą. Dabar dirba virš plano. Prie medžio apdirbimo geriausiai dirba darbininkas Venėvičius Alfonsas, įvykdydamas 1—1,5 dieninės normos. Birželio 29 d. užbaigtas metinis milų vėlimo planas ir dirbama virš plano. Milų vėlimo secho vedėjas Juknevičius Jonas įvykdo 1,2 — 1,8 dieninės normos. Malūne darbininkai, kaip techninius vedėjas Reisonas Algirdas, vyr. mašinistas Grilauskas Jonas gamybinius planus ne tik kiekvieną

mėnesį išpildo, bet ir žymiai viršija.

Dėka malūno direktoriaus Žiaugros Povilo, buvo atremontuotos patalpos, kuriose įrengta mechaninė dirbtuvė. Dirbtuvė turi puikius mechaninius įrengimus. Yra dvejios tekimo staklės, gręžimo mašina, auftogenera ir kt. Ren-giant dirbtuvę, daug pasidarbavo mechanikas Jonušas Antanas.

Be to, bendrame malūno darbuotojų susirinkime išpareigota galutinai sutvarkyti mechaninę dirbtuvę ir lentpiuvei baigti dėti grindis iki liepos 10 d.

Malūno darbuotojai ir ši mėnesį įsijungė į tarpusavio socialistines lenktynes ir pasižadėjo energingai kovoti dėl gamybinių planų įvykdymo bei viršijimo.

St. Putinaitis

TSRS Ministrų Taryboje

Dėl priemonių kolektyviniuose ūkiuose darbo organizavimui pagerinti, darbo našumui pakelti ir darbo atlyginimui sutvarkyti

(Tęsinys iš 59 (114) n-rio)

Už derlingumo ir gyvulininkystės produktyvumo plano viršijimą	Plano viršijimo dydis	Papildomai įskaitoma į kas mėnesinį atlyginimą darbdieniais ir pinigine priemoka
Vidutiniškai pagal visas grūdines kultūras	iki 10 proc. 11 — 25 „ daugiau kaip 25 „	15 proc. 25 „ 40 „
Pagal visas techniškes, daržovines kultūras ir bulves	iki 10 „ 11 — 25 „ daugiau kaip 25 „	15 „ 25 „ 40 „
Pagal dvi ir daugiau gyvulininkystės fermų	iki 10 „ 11 — 25 „ daugiau kaip 25 „	15 „ 25 „ 40 „

Be to, kolektyvinių ūkių pirmininkams už kiekvieną gyvulininkystės išsivystymo plano viršijimo nušimtį metų pabaigoje pagal kiekvieną gyvulių rūšį papildomai įskaitomas vienas nušimtis darbdienų nuo jam už metus įskaitytų darbdienų pagal pagrindinį atlyginimą už gyvulininkystę.

36. Nustatyta, kad papildomas atlyginimas už derlingumo plano viršijimą kolektyvinių ūkių pirmininkams išduodamas su sąlyga, kad įvykdytas sėjos planas pagal kultūras, nurodytas šio nutarimo 35 punkte.

37. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams nurašyti kolektyvinių ūkių pirmininkams vieną nušimtį darbdienų už kiekvieną nušimtį nepilnutinai įvykdyto derliaus nuėmimo plano vidutiniškai pagal visas grūdines kultūras, vieną nušimtį pagal pačią svarbiausią techninę kultūrą, vieną nušimtį — pagal daržovines kultūras ir bulves, vieną nušimtį — už kiekvieną įskaitytą darbdienį:

38. Įskaityti papildomai darbdienius, priklausomai nuo darbo stažo, kolektyvinių ūkių pirmininkams, dirbantiems kolektyviniame ūkyje trečiuosius metus — 5 nušimčius, ketvirtuosius ir penktuosius metus — 10 nušimčių, dirbantiems penkerius metus ir daugiau — 15 nušimčių nuo kas mėnuo įskaitomų darbdienų skaičiaus.

39. Rekomenduoti kolektyvinių ūkių valdyboms kas mėnuo įskaityti darbdienius brigadininkams, priklausomai nuo jų darbo apimties, šiais dydžiais:

a) laukininkystės brigadų brigadininkams kas mėnuo įskaityti darbdienius:

Esant pasėlių plotui, kuris skirtas brigadoms	Grūdiniuose kolektyviniuose ūkiuose	Kolektyviniuose ūkiuose, kuriuose pasėtos grūdės ir techninės kultūros (linai, ilgūnėliai, kanapės, cukriniai runkeliai, tabakas, machorka, koksagizas, eterinės — aliejinės, vaisinės ir kitos kultūros,
iki 100 ha	iki 30	iki 35
nuo 101 „ 300 „	„ 35	„ 40
„ 301 „ 500 „	„ 40	„ 45
„ 501 „ 700 „	„ 45	„ 50
daugiau kaip 700 „	„ 50	„ 55

b) laukininkystės brigadų brigadininkams medvilnės sėjančiuose kolektyviniuose ūkiuose:

Esant medvilnės apšėtam plotui, kuris skirtas brigadai	Įskaityti kas mėnuo darbdienius
nuo 20 ha	iki 35
nuo 21 iki 30 „	„ 40
„ 31 „ 40 „	„ 45
„ 41 „ 50 „	„ 50
„ 51 „ 60 „	„ 55
daugiau kaip 60 „	„ 60

c) daržų brigadų brigadininkams:

Esant plotui daržų nelaistomųjų	Esant plotui daržų laistomųjų	Įskaityti kas mėnuo darbdienius
nuo 10 iki 20 ha	nuo 5 iki 10 ha	iki 30
„ 21 iki 30 ha	„ 11 iki 15 ha	iki 40
„ 31 iki 40 ha	„ 16 iki 20 ha	iki 45
daugiau kaip 40 ha	daugiau kaip 20 ha	iki 50

Tais atvejais, kada daržų brigadoms skirti taip pat sodų ir uogynų plotai, daržų brigadų brigadininkams papildomai įskaitoma kas mėnuo po du darbdienius už kiekvieną vaisių ar uogų plotą hektara.

Esant jaunu sodų ir uogynų plotui	Esant vaisius vedantiems sodams, vynuogynams ir uogynams	Įskaityti kas mėnuo darbdienius
nuo 10 iki 20 ha	nuo 5 iki 10 ha	iki 45
daugiau kaip 20 ha	daugiau kaip 10 ha	iki 50

41. Įskaityti papildomai metus pagal pagrindinį atlyginimą, priklausomai nuo darbo stažo, laukininkystės, daržų ir sodų brigadų brigadininkams, dirbantiems kolektyviniame ūkyje trečiuosius metus — 5 nušimčius, dirbantiems ketvirtuosius ir penktuosius metus — 10 nušimčių, dirbantiems penkerius metus ir daugiau — 15 nušimčių nuo kas mėnuo įskaitomų darbdienų skaičiaus.

42. Įvykdytus sėjos planą ir viršijus derliaus nuėmimo planą vidutiniškai pagal visas grūdines, techniškes, daržovines, pašarines kultūras ir bulves, brigadininkams papildomai įskaityti už kiekvieną derliaus nuėmimo plano viršijimo nušimtį pagal kiekvieną iš šių grupių kultūrų po vieną nušimtį darbdienų nuo jiems per metus pagal pagrindinį atlyginimą įskaitytų darbdienų.

Derliaus nuėmimo plano neįvykdytus, brigadininkams už kiekvieną nepilnutinai įvykdytos plano dalies nušimtį pagal kiekvieną iš nurodytų kultūrų grupių nurašyti po vieną nušimtį, bet ne daugiau kaip 25 nušimčius darbdienų, jiems įskaitytų per metus.

43. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams skirti gyvulininkystės fermų vedėjams esant motininėms gyvuliams ne mažiau kaip: arklininkystės fermoje — 20 kumelių, stambųjų raguočių fermoje — 35 karvės, kiaulininkystės fermoje — 20 motininių kiaušinių, avininkystės fermoje — 800 motininių avių, o avikalių avių rūšių fermose 200 motininių avių.

Kolektyviniuose ūkiuose kurluose yra mažesnis motininių gyvulių skaičius, turi būti skiriami gyvulininkystės vedėjai ir jiems įskaitoma priklausomai nuo fermų kiekio ir dydžio, nuo 30 iki 50 darbdienų per mėnesį.

Tais atvejais, kada kolektyvinio ūkio gyvulininkystės vedėjas ne visiškai apkrautas gyvulininkystės vedavimu darbu, jam skiriami aptarnauti gyvuliai, o už vedavimą gyvulininkystei jam papildomai įskaitoma nuo 10 iki 15 darbdienų per mėnesį.

44. Fermų vedėjams, priklausomai nuo darbo apimties, turi būti įskaitoma per mėnesį:

a) arklininkystės fermos vedėjui, esant fermoje:

20 — 40 motininių kumelių	iki 40 darbdienų
40 — 60 „	„ 45 „
daugiau kaip 60 „	„ 50 „

b) stambųjų raguočių fermos vedėjui, esant fermoje:

35 — 50 karvių	iki 40 darbdienų
50 — 80 „	„ 45 „
daugiau kaip 80 „	„ 50 „

c) kiaulininkystės fermos vedėjui, esant fermoje:

20 — 25 motininės kiaušės	iki 40 darbdienų
25 — 30 „	„ 45 „
daugiau kaip 30 „	„ 50 „

d) avininkystės fermos vedėjui, esant fermoje:

800 — 1 000 motininių avių	iki 40 darbdienų
1 000 — 1 500 „	„ 45 „
daugiau kaip 1 500 „	„ 50 „

Avikailinių rūšių avių fermose:

200 — 300 motininių avių	iki 40 darbdienų
300 — 500 „	„ 45 „
daugiau kaip 500 „	„ 50 „

45. Įskaityti papildomai darbdienius, priklausomai nuo darbo stažo, fermų vedėjams ir gyvulininkystės vedėjams, dirbantiems kolektyviniame ūkyje trečiuosius metus — 5 kas mėnuo įskaitomų darbdienų, jiems įskaitytų per metus.

dienų skaičiaus.

46. Stambiose pienininkystės prekinėse fermose ir kiaulininkystės fermose kiekvienam 100 karvių ir 300 motininių kiaušinių, kolektyvinių ūkių valstiečių visuotinio susirinkimo nutarimu, skirti brigadininkus, neatleistus nuo gyvulių priežiūros darbo.

Darbdieniai brigadininkams turi būti įskaitomi pagal laikinąjį, nustatytus kolektyvinių ūkių valstiečiams, aptarnaujantiems atitinkamų gyvulių grupes ir už vedavimą brigados darbu įskaityti nuo 5 iki 10 darbdienų per mėnesį.

47. Įvykdytus gyvulių skaičiaus augimo ir gyvulininkystės produktyvumo planą, fermų vedėjams, gyvulininkystės vedėjams papildomai įskaityti už kiekvieną gyvulių skaičiaus augimo ir produktyvumo plano viršijimo nušimtį pagal kiekvieną gyvulių rūšį vieną nušimtį darbdienų nuo priskaitytų jiems už metus pagal pagrindinį atlyginimą.

Neįvykdytus gyvulių skaičiaus augimo ir gyvulininkystės produktyvumo plano, fermų vedėjams, gyvulininkystės vedėjams už kiekvieną nepilnutinai įvykdytos plano dalies nušimtį pagal kiekvieną gyvulių rūšį ir produktyvumą nurašyti vieną nušimtį darbdienų, bet ne daugiau kaip 25 nušimčius nuo jiems priskaitytų už metus.

48. Nustatyti, kad brigadininkai, fermų vedėjai, taip pat visi administracinio ir aptarnaujančio personalo asmenys kolektyviniuose ūkiuose, išskyrus kolektyvinio ūkio pirmininką, sąskaitininką ir žemės ūkio specialistus, privalo netarpiškai dalyvauti atliekant kolektyvinio ūkio darbus lauke bei fermose ir, kolektyvinio ūkio valstiečių visuotinio susirinkimo nutarimu, išdirbti ne mažiau kaip 25 nušimčius darbdienų minimumo, kurį nustatė Vyriausybė kolektyvinio ūkio valstiečiams.

49. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams nustatyti kolektyvinio ūkio sąskaitininko (buhalterio) darbo atlyginimą, priklausomai nuo darbo apimties ir nuo jo kvalifikacijos, dydžio nuo 60 iki 80 nušimčių darbdienų ir pinigines priemokas, įskaitomų kolektyvinio ūkio pirmininkui. Už gerą apskaitos sutvarkymą išduoti sąskaitininkui (buhalteriui) papildomą darbo atlyginimą — 50 nušimčių papildomo atlyginimo, kurį gauna kolektyvinio ūkio pirmininkas.

(Nukelta į 3-čią psl.)

TSR SAJUNGOS MINISTRŲ TARYBOJE

Dėl priemonių kolektyviniuose ūkiuose darbo organizavimui pagerinti, darbo našumui pakelti ir darbo atlyginimui sutvarkyti

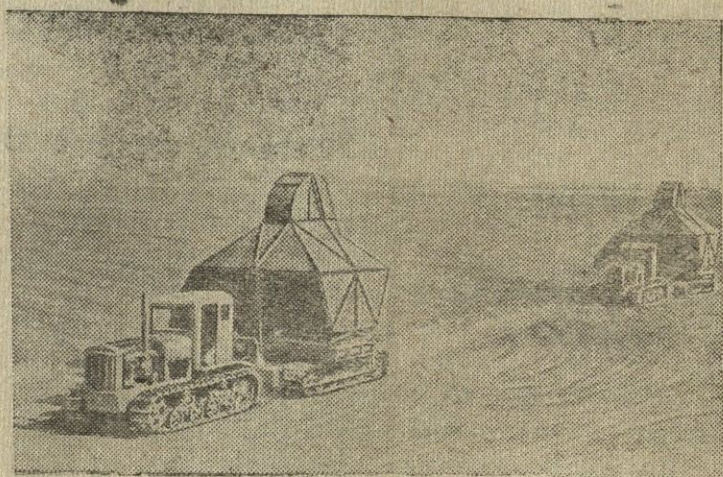
(Atkelta iš 2-ro psl.)

Be to, papildomai įskaityti kolektyvinio ūkio sąskaitininkui (buhalteriui), einančiam šias pareigas šiame kolektyviniame ūkyje trečiuosius metus — 5 nuosimėčius, ketvirtuosius ir penktuosius metus — 10 nuosimėčių, einančiam šias pareigas penkerius metus ir daugiau — 15 nuosimėčių darbdarinių nuo jam nustatyto pagrindinio atlyginimo darbdariniams.

Už nepatenkinamą apskaitos tvarkymą, nesavalaikį ir nekokybinį metinės ataskaitos sudarymą kolektyvinių ūkių valstiečių visuotinis susirin-

kimas, kolektyvinio ūkio valdybos, revizijos komisijos arba žemės ūkio rajono skyriaus vedėjo pasiūlymu, sumažina kolektyvinio ūkio sąskaitininko (buhalterio) darbo atlyginimą iki 10 nuosimėčių nuo skaičiavimo darbdarinių, kuriuos jis išdirbo už metus.

50. Ryšium su šiuo Nutarimu laikyti nustojus galios TSRS LKT ir VKP(b) OK 1940 m. balandžio mėn. 21 d. Nutarimą „Dėl kolektyvinių ūkių pirmininkų TSRS rytiniuose rajonuose atlyginimo“ (TSRS 1940 m. Nutarimų Rinkinys № 11 str. 271).

Leninrado sritis Gatčino rajono durpynuose pritaikytos durpių gaminimo mašinos „UMPF-34“.

Nuotraukoje: „UMPF-34“ frezuotų durpių surinkime 3-jame Gatčino durpių gaminimo ruože.

J. Jasino foto TASS-o spaudos klišė

Sieninių laikraštėlių apžvalga

Ryškiau nušviesti įmonės darbo barus

Įmonės darbuotojų gyvenime ypatingą vaidmenį atlieka sieniniai laikraštėliai. Laikraštėlyje vaizdžiai turi būti nušviestas įmonės gyvenimas. Tačiau to dar trūksta Subačiaus valstybinio malūno „Pažanga“ darbuotojų kolektyvo išleistame sieniniame laikraštėlyje „Tarybinis malinininkas“.

Nors datos nėra, bet iš vėdamojo galima spręsti, kad laikraštėlis išleistas Gegužės Pirmosios garbei atžymėti. Laikraštėlis apipavidalintas, įdėtas į rėmelius. Tačiau turinyje trūkumas tas, kad ne ryškiai nušviečiamas įmonės darbuotojų gyvenimas. Nurodyta, kad balandžio mėnesio gamybos planas įvykdytas 150,7 proc. Tas gerai, bet blogai, kad tame straipsnyje nenurodomi atskiri darbininkai ir kaip jie kovojo už sėkmingą plano įvykdymą bei viršijimą. Atrodo, lyg jų įmonėje to ir nėra. Taip pat nenušviečiama, kaip vykdomos socialistinės lenktynės, kaip aktyviai darbininkai įsijungia į jas, ir kokių rezultatų atsieka. Laikraštėlyje rašoma, kad Subačiaus valstybinis malūnas „Pažanga“ turėjo socialistines lenktynes su Pasvalio ir Kupiškio malūnais, tačiau nenu-

rodo, kas išėjo laimėtoju. Taip pat nenurodoma, kaip buvo dėl to kovojama, kaip darbininkai atsinešė į šį nutarimą. Sieninis laikraštėlis daugiau kaip du mėnesiai nepakeistas.

Redakcinė kolegija turi atkreipti rimtą dėmesį ir dėti visas išgales sieninio laikraštėlio pagerinimui. Reikalinga stengtis, kad laikraštėlis išėitų nors du kartu į mėnesį. Sieninis laikraštėlis bus tada konkretus ir vaizdžiai nušvies įmonės gyvenimą, kada jame bus rašoma ne paviršutiniškai, bet faktais nurodant įmonėje ir už jos ribų vykstantį gyvenimą. Laikraštėlyje reikalinga išskirti darbininkų — spartuolių pavardes, ko iki šiol nėra. Tokių darbininkų Subačiaus valstybinis malūnas „Pažanga“ turi. Čia yra darbininkų, kurie ne tik kad išpildo, bet ir žymiai viršija dienos išdirbio normas, o sieninis laikraštėlis jų nemato, praeina pro juos tylomis. Tik ryškiai ir vaizdžiai nušviečiant įmonės darbo barus ir jį dirbančiųjų gyvenimą, bus išgyvendintas sieninio laikraštėlio nesklaidumas ir jis taps įmonės darbo organizatoriumi.

Br. Šalčiūnas

Agronomo patarimai

Pažinkime kolorado vabalą

Kolorado vabalas (Leptinotarsa decemlineata) yra kilęs iš Š. Amerikos Kolorado valstijos, už tai jos vardu ir vadinamas. Šis kenkėjas ne užilgo persikėlė į Prancūziją ir iš ten į kitas Vakarų Europos šalis. Spėjama, kad jis iš Š. Amerikos atkeliavo laivais su bulvėmis ar kitais produktais. Kolorado vabalas galėjo atkelti ir kitokių būdų, kaip tai, žmonėms gabenantis iš Pietų Amerikos, gyvulius transportuojant, su maisto produktais ir net lėktuvais. Vakarų Europoje kolorado vabalas labai smarkiai paplitęs ir padaro didžiausius nuostolius. Mūsų respublikoje ir Tarybų Sąjungoje kol kas dar jo nėra, bet ir mums reikia jį pažinti, kad, pasirodžius, galėtume tinkamai su juo kovoti. Kolorado vabalas yra paplitęs Vokietijoje ir Lenkijoje. Šis kenkėjas per vieną vasarą gali nukeliauti iki 100 km ir ypačiai greitai atsitiktikimais iki 300 km. Kadangi šis kenkėjas 2,5 ha bulvių pasėlių. Kolorado vabalai skrenda ir puola valstybėse, tai yra didelis pa-

vojus susilaukti jo ir mums. Pažintume, kaip šis kenkėjas atrodo ir kokį daro žalą.

Kolorado vabalas yra ovalinės formos, apie 1 cm. ilgio, geltonos arba gelsvai rusvos spalvos. Ant nugaros (sparnelių) yra 10 išilginių juodų ruožų, kurie jį ir skiria nuo kitų vabalų. Jis turi tris poras kojų ir vieną porą jutimo organų (uselių). Galvoje yra juodų dėmių. Didžioji dėmė „V“ formos, o kitos dėmės mažesnės.

Kolorado vabalą reikia skirti nuo dievo karvytės. Jos yra mažesnės ir jų spalva gali būti įvairi. Nugaroje nėra išilginių ruožų, bet tik juodi taškeliai.

Kolorado vabalo patelė deda kiaušinėlius apatinėje bulvių lapo pusėje, grupėmis nuo 20 — 30 št. gražiai surikiuotų. Viena patelė per vasarą gali pagaminti iki 1.000.000 vabalių, kurie gali sunaikinti iki 300 km. Kadangi šis kenkėjas 2,5 ha bulvių pasėlių. Kolorado vabalai skrenda ir puola valstybėse, tai yra didelis pa-

čiai. Šie vabalai, užpuolę bulvių pasėlius, sunaikina lapus ir net stiebus. Augalas, neturėdamas lapų, turi žūti, nes juose perdirbtos maisto medžiagos yra siunčiamos į kitas augalo kūno dalis ir vaisių. Ne tik pats vabalas graužia bulvių lapus bei stiebus, bet ir lervos. Lervų spalva yra rausva ir net iki raudonumo. Ji turi tris poras kojų ir abiejose kūno pusėse po dvi eiles karpų. Viršutinėje eilėje juodų karpų mažiau.

Kolorado vabalas ir jų lervos labai yra edrus ir per trumpą laiką gali didžiausius bulvių pasėlių plotus sunaikinti. Šveicarijoje ir Olandijoje kiekvienais metais kolorado vabalas sunaikina nuo 35 — 40 proc. bulvių pasėlių. Suradus bulvių pasėliuose jo židinius, reikia skubiai pranešti apylinkės pirmininkui. Pirmininkas praneša valsčiaus vykdomajam komitetui, o šis Kupiškio Apskrities Žemės ūkio Skyriui.

Agr. A. Valkonis

Svarbiausį klausimą apleidus

Spauda darbo žmonių gyvenime vaidina svarbų vaidmenį. Suteikia galimybę sužinoti partijos ir vyriausybės nutarimus, kolektyvinių ūkių valstiečių pasisakymus, darbininkus-spartuolius, darbo valstiečius — pirmūnus ir kt. Darbo žmogus, kuris tinkamai įvertina spaudą, užsako laikraštį ar žurnalą. Nuo to neatsiliko Subačiaus valsčiaus darbo žmonės. Spaudos platinimas ypatingai aktyviai praėjo pirmame pusmetyje. Duotas limitas ne tik buvo įvykdytas, bet ir viršytas. Tačiau spaudos platinimas suklupo antrame pusmetyje. Prenumeratų surinkta vos 880. Ryšių skyriaus viršininkas Vensevičius Adolfas užklaustas, kodėl antrame pusmetyje spaudos platinimas praėjo neaktyviai, atsako, kad niekas nepadėjo ir esamas prenumeratorių skaičius su-

rinktas beveik ryšių skyriaus darbuotojų iniciatyva. Valsčiaus Vykdomojo k-to aktyvas ir komjaunimo organizacija pirmame pusmetyje spaudą platinti padėjo, o antrame pusmetyje visai nušaliai laikėsi. Tik vienas LLKS VK sekretorius Šilickas vertina tarybinę spaudą, ir aktyviai prisidėjo ją platinant. Geriausiai spaudos platinimą atliko ryšių skyriaus darbuotojas drg. Budrys Petras, išplatinęs antrame pusmetyje 115 prenumeratų. Prenumeratų užsakymo tikslu jis dažnai lankėsi pas miesto ir apylinkių gyventojus, paaiškindamas tarybinės spaudos reikšmę dirbančiųjų gyvenime.

Tačiau duotas laikraštų išplatavimo limitas neišplatintas, nes valsčiaus partinės ir tarybinės organizacijos spauda, laiko antraeiliiu dalyku, ir patys

valsčiaus vadovai neturi užsiprenumeravę laikraščių. Partinis organizatorius drg. Jatonis ir Vykdomojo k-to pirmininkas Jupatovas nei pirmame, nei antrame spaudos platinimo pusmetyje „neturėjo“ laiko užsiprenumeruoti spaudai.

Koks pavyzdys tarnautojams jei jų vadovai neskaitytų laikraščių. Aišku, kad blogas. Gimnazijos mokytojai, išskyrus direktorių Karaziją, neturi užsiprenumeravę laikraščių.

Partinės ir tarybinės organizacijos turi rimtai susirūpinti spauda ir aktyviai įsijungti į platinimą, nes ryšių skyriui, niekam nepadedant, sunku dirbti. Klaidų ištaisymui reikalinga dėti visas pastangas ir stengtis spaudos skaitytojų skaičių žymiai padidinti.

P. Laurutis

Ištaisyti padėtį Šimonių klube-skaitykloje

Klubas-skaitykla yra vienas svarbiausių kultūros židinių valsčiaus centre, kuriam pavesta atlikti platų politinį-kultūrinį darbą plačiose gyventojų masėse. Čia darbininkai, valstiečiai ir vietos inteligentija susirenka pasiskaityti laikraštį, pasiklausyti radio, organizuojamos paskaitos bei pranešimai politinėmis, ūkinėmis ir mokslinio pobūdžio temomis. Geras vadovavimas klubui-skaityklai užtikrina šių uždavinių įvykdymą. Todėl klubo-skaityklos pareiga, tinkamai apatarnauti lankytojus, regulia-

riai aprūpinti naujais laikraščiais bei knygomis. Tačiau Šimonių miestelio klube-skaitykloje visa tai nevykdoma. Kluboskaityklos vedėja drg. Bernotavičiūtė pasitenkina komjaunimo organizacijos pravestomis kelionėmis paskaitomis, o savo iniciatyva iki šio laiko nepravedė jokio politinio-masinio darbo, ko pasėkeje klubas-skaitykla lankytojui tapo nepatrauklia, nuobodžia vieta. Be to klubas-skaitykla tankiausiai būna uždaroma arba ji atiduodama pašalinių asmenų rankas.

Klubo-skaityklos radio jau du mėnesiai kaip išvežtas taisyti, tačiau drg. Bernotavičiūtė neįstengė jo parsiųsti. Drg. Bernotavičiūtė nedelsiant turi atsiminti tuos uždavinius, kuriuos pavedė partija ir vyriausybė ir neatidėlojant juos vykdyti.

Dabar, kada valstiečiai veda kovą dėl aukšto derliaus išauginimo ir jo darbų tinkamo pravedimo, klubas-skaitykla privalo su agitaciniu žodžiu ateiti į pagalbą.

M. Banaitis

Mums rašo

Gera! veikia metodinis ratelis

Viešintų valsčiaus metodinis ratelis nuo įsteigimo dienos pradėjo gyvai veikti ne tik prie Viešintų valsč. centrinės mokyklos, bet savo veiklą išplėtė ir kaimų mokyklose.

Mokytojų metodiniam — pedagoginiam ir politiniam — idėjiniam lygini pakelti buvo ruošiamos atitinkamo turinio paskaitos, referatai, pranešimai, diskusijos ir vedamos parodomosios pamokos. Jas vedė mokytojai drg. drg. Baranauskas ir Kairytė — Viešintose, Gverzdienė — Morkuniškyje, Kriuka — Akmenoje ir Brakauskaitė — Jurgiškyje. Ratelis padarė septynių susirinkimų, per kuriuos mokytojai Žulys, Kriuka, Montrimas, Kučinskaitė, Merkys, Alekna ir Tamošiūnaitė nagrinėjo šias temas: 1) „Mokomosios medžiagos planavimas“, 2) „Abėcėlės mokymo metodai“, 3) „Praktiškas lie-

tuvių kalbos mokymas pr. mokykloje“, 4) „Rašomųjų darbų taisyklės“, 5) „Stenialkraščiai ir jų auklėjamoji reikšmė“, 6) „Mokytojo autoritetas“, 7) Stalino gyvenimas ir veikla“, ir 8) „Lenino gyvenimas ir veikla“. Be to mokytojų buvo studijuojama VKP(b) Istorijos trumpasis kursas ir nagrinėta: Viešintų pradžios mokyklos kontroliniai darbai, programos ir vadovėliai, pamokų planai, jų turiniai ir kt.

Susirinkimuose aktyviai dalyvavo visi mokytojai ir valsčiaus L. Šviet. Styr. vedėja Danilevičienė. Metodinis ratelis padėjo mokytojams pakelti darbo kokybę vykdančiam mokymu — auklėjimo darbą ir keliant tarybinio mokytojo politinį lygį. 1947 — 48 m. m. metodinio ratelio darbo planas buvo pilnai įvykdytas.

Sudrausti girtuokliautoja

Kelių taisyklų reikalauja didelės priežiūros ir darbo iš kelių prižiūrėtojų pusės. Kelių prižiūrėtojas turi nuolat stebėti kelių taisyklų eiga valsčiuje.

Tačiau Subačiaus valsčiaus kelių prižiūrėtojas drg. Zabukas užsiiminėja sistemingu girtuokliavimu ir į savo tiesiogines pareigas žiūri pro-

pirštus. Jis dažnai girtuokliauja pas buočas, dargi jiems sudarydamas lengvatas kelių taisyklų. To pasėkoje Subačiaus valsčiuje dar ir šiandien keliai, kaip reikiant, nesutvarkyti. Reikalinga Subačiaus vals. Vyk. k-tui imtis atitinkamų priemonių prieš girtuoklį Zabuką.

M. Audra

Sugrąžinti obligacijas

Skapiškio valsčiaus valstiečiai nusiskundžia, kad pakeičiant senas obligacijas į naujas, visiškai naujų negaunama. Štai Jaučiūpievio apylinkės valstiečiai drg. drg. Gūra Antanas ir Mykoliūnas Jonas negavo už 125 rubl. obligacijų. Obligacijas turėjo išduoti Kupiškio Liaudies Teismo teis-

minis vykdytojas drg. Micevičius, bet nežinia dėl kokių priežasčių jis jų valstiečiams dar neįteikė.

Reikalinga drg. Micevičiui kuo skubiausiai laiku išaiškinti, kur yra tie gautieji už obligacijas pinigai ir valstiečiams sugrąžinti obligacijas.

J. Vėjelis

Pasibaigė PPR CK plenumas

VARŠUVA, VII. 9 d. (TASS). Lenkijos darbininkų partijos centro komiteto komunikate pareiškama:

„Trečiadienį, liepos mėn. 7 d. vėlai vakare pasibaigė Lenkijos darbininkų partijos centro komiteto plenumas.

Plenumo posėdžio antrąją dieną vyko diskusijos dėl pranešimų: „Dėl darbininkų klasių suvienytosios partijos tradicijų“ (pranešėjas drg. Spichalskis), „Dėl PPR ideologinių laimėjimų ir partijos uždavinių susivienijimo išvaka“ (pranešėjas drg. Bernanas), o taip pat „Dėl ekonominių

klasinių“ (pranešėjas drg. Mincas).

Po gyvos ir vieningos diskusijos, vienutai priimtas šis nutarimas:

PPR CK plenumas patvirtina politbiuro pateiktą pranešimų nuostatus dėl būsimosios suvienytosios darbininkų partijos ideologinių pagrindų, ir paveda politbiurui, remiantis šiais nuostatais, apsvaityti ir suderinti su PPS valdybe suvienytosios partijos programinę deklaraciją.

(ELTA).

Dėl padėties Palestinoje

PARYŽIUS, VII. 9 d. (TASS). Frans Pres agentūros pranešimu iš Tel-Avivo, naktį į liepos mėn. 9 d. Tel-Avive paskelbtame komunikate pranešama, kad pirmą kartą per keturias savaites pažymėtas arabų kariuomenės aktyvumas Palestinos šiaurės ir pietų frontuose. Komunikate pareiškama toliau, kad Egipto kariuomenė buvo nublokšta atgal prie Chuleikato gyvenamosios vietovės pietų fronte. Pranešama taip pat, kad arabų artilerija apsaudo žydų komunikacijas prie Izluko pietų fronte, o taip pat Midemeko gyvenamąją vietovę šiaurės fronte.

(ELTA).

Rinkimų Olandijoje rezultatai

HAGA, VII. 9 d. (TASS). Laikraščiai paskelbė rinkimų antrosios Olandijos generalinių štatų rūmus rezultatus. Katalikų partija gavo 32 vietas (rinkimų 1946 metais metu ši partija turėjo taip pat 32 vietas), darbo partija — 27 vietas (1946 m. — 29), „antirevoliucinė partija“ — 13 vietas (1946 m. — 13), komunistai — 8 vietas (1946 m. — 10), „Istorinė krikščionių partija“ — 9 vietas (1946 m. — 8), „Liaudies partija kovai dėl laisvės ir demokratijos“ — 8 vietas (1946 m. — 6), reformistinė partija (kalvinistai) — 2 vietas (1946 m. — 2), Kraštutinė dešinioji katalikų grupė

su buvusiu ministru Velteru priešakyje gavo vieną vietą.

Amsterdame konservatyvinių partijų patyrė pralaimėjimą, ir pirmąją vietą užėmė kompartija, už kurią balsavo apie 112 tūkstančių darbo žmonių, arba beveik 26 procentai visų dalyvavusių balsavime. Smarkiai pralaimėjo Amsterdame darbo partija. Per praėjusius rinkimus už šią partiją Amsterdame balsavo daugiau kaip 140 tūkstančių žmonių, dabar — tik 77 tūkstančiai.

(ELTA).

Kalnakasių streikas JAV

40.000 metalurgijos kompanijoms priklausančių anglies šachtų kalnakasių pradėjo streiką, protestuodami prieš kampaniją atsisakymą pasirašyti kolektyvinę sutartį sudarytą su visomis kitomis kompanijomis. Kalnakasiai iškelė šūkį: „Be kolektyvinės sutarties — nedirbti“. Prie streikuojančių iš solidarumo prisidėjo tūkstančiai kitų šachtininkų Stambieji pramonininkai reikalauja teismo keliu uždrausti streiką. Darbo konfliktų valdybos generalinis patarėjas Denhemas vykdo tyrinėjimą ryšium su metalurgijos kompanijų teigimu apie tai, jog šis streikas yra Tafto-Hartlio įstatymo pažeidimas. Kalnakasių streikas vyksta toliau.

(ELTA).

NAUJOSIOS DEMOKRATIJOS ŠALYS

Bulgarijos liaudies respublika

Prieš 70 metų bulgarų tauta, Rusijos padedama, buvo išgelbėta iš turkiškos vergovės ir pirmą kartą gavo savo valstybingumą. Bet savo tikrą nepriklausomybę ir laisvę bulgarų tauta įgijo prieš 4 metus. 1944 m. Tarybų Sąjunga išvadavo Bulgariją iš voikiškųjų fašistų bei jų bulgarų pakalikų prispaudo. Pergalingos Tarybinės kariuomenės artėjimas prie Bulgarijos sienų pagreitino revoliucinį sprogimą šalyje. Rugsėjo pradžioje kilo masiniai streikai, sustojo gamyklos, fabrikai, geležinkeliai. Nuo kalnų nusileido kovose užgrūdinti partizanai. Mėsami pagrobta turta, bėgo vokiečiai. Rugsėjo 9 d. valdžia perėjo į Tėvynės Fronto rankas, kuris suvienijo visas liaudies jėgas.

Tėvynės Fronto siela ir smegenimis tapo Bulgarijos

darbininkų partija (komunistai), įtakingiausia ir autoritetingiausia partija šalyje. Jau praėjusių metų rudę partijos gretose buvo daugiau kaip 500 tūkstančių žmonių. Nėra nei vienos daugiau ar mažiau reikšmingos gyvenvietės, kur nebūtų komunistų organizacijos. Darbininkų partijai (komunistų) ir vyriausybei vadovauja įžymus Bulgarijos politinis veikėjas, liepsningas kovotojas prieš fašizmą G. M. Dimitrovas.

Svarbiausiu uždaviniu, kilusiu prieš Tėvynės Frontą po jo pergalės, buvo: šalies demokratizavimas, vokiečių išgrobstyto liaudies ūkio atstatymas bei tolesnis išvystymas.

Bulgarija — nedidelė šalis, jos plotas užima 100 tūkstančių su viršum kv. kilometrų. Respublikos gyventojų

skaičius siekia 6.300 tūkstančių.

Naujoji Bulgarijos liaudies respublikos konstitucija užtvirtina tikrai demokratinę santvarką. Visa valdžia yra liaudies rankose ir tarnauja liaudžiai. Bankai, kasyklos, elektrinės, pramonė (be amatininkų įmonių) priklauso valstybei. Ūkio išvystymas vyksta pagal vieningą dviejų metų liaudies ūkio planą, priimtą 1947 m. balandžio 1 d. Planas iškelia uždavinį sparčiai industrializuoti ir elektrifikuoti šalį, išvystyti transportą, spartinti žemės ūkio augimą, žymiai išvystyti kooperaciją, pakelti medžiaginį bei kultūrinį gyvenimo lygį.

Liaudies ūkio planas vykdomas sėkmingai. Pramonės produkcijos išleidimas 1947 m. viršijo prieškarinį lygį beveik vienu trečdaliu. Šiais metais prieškarinis pramonės produkcijos lygis bus 67 proc. viršytas.

Sparčiais tempais statomos naujos gamyklos, 4 stambios hidroelektrinės, statomas naujas industrijinis miestas — Dimitrovogradas. Iki spalio 1 dienos bus paruoštas Bulgarijos liaudies ūkio penkmečio planas.

Anksčiau du trečdaliai Bulgarijos valstiečių arba visai neturėjo žemės, arba buvo priversti ją nuomoti. Bulgarijoje įvykdyta žemės reforma, kuri aprūpino žemę daugiau kaip 88 tūkstančius kumečių ir vargingųjų valstiečių. Valstiečiai stoja į gamybinės kooperacijos kelią. Atsirado 565 kooperatyvai su 200 tūkst. ha žemės bendro ploto. Valstiečių vienijimasis į stambius ūkius įgalina naudoti laukuose traktorius bei sudėtingas žemės ūkio mašinas, pavartoti žemės ūkio mokslo laimėjimus. Šiais metais veikia šalyje 50 mašinų traktorių stočių. Išsivysto gyvulininkystės kooperatyvai. Vyriausybė visokeriopai remia tuos kooperatyvus. Vyk-

sta dideli darbai Dunojaus banaujos gamyklos, 4 stambios hidroelektrinės, statomas naujas industrijinis miestas — Dimitrovogradas. Iki spalio 1 dienos bus paruoštas Bulgarijos liaudies ūkio penkmečio planas.

Dviejų metų plano įvykdymo pasėkoje išaugo žemės ūkio produktų gamyba daugiau kaip vienu trečdaliu, palyginti su prieškariniu laiku. Valstybė energingai rūpinasi švietimu ir sveikatos apsauga. Daugiau kaip 2 kartus išaugo pradžios mokyklų ir gimnazijų skaičius. Daugiau kaip 5 kartus padidėjo asignavimai sveikatos apsaugai.

Bulgarų tauta susieta glaudžiais draugystės ryšiais su visomis tikrosios demokratijos šalimis ir su didžiąja Tarybų Sąjunga, kurinė kartą gyinė jaunąją liaudies respubliką. Vis stiprėjanti draugystė su Tarybų Sąjunga ir naujosios demokratijos šalimis — drąsios ir darbščios bulgarų tautos, žygiuojančios į socializmą, naujų laimėjimų laidas.

G. Mirovas

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS